

KS. ANDRZEJ SIEMIENIEWSKI

WYKŁADY GOŚCINNE RABINA MICHAELA SIGNERA

21 marca 1995 roku Papieski Fakultet Teologiczny we Wrocławiu gościł rabina Michaela A. Signera, profesora kultury i myśli żydowskiej na Wydziale Teologii amerykańskiego Uniwersytetu Notre Dame w South Bend w stanie Indiana. Rabin Signer studiował literaturę hebrajską w Los Angeles oraz mistycyzm żydowski w Jerozolimie. Tytuł rabina uzyskał w 1970 roku w Cincinnati, a doktorat w 1978 roku w Toronto. Michael Signer jest autorem książek i artykułów dotyczących zarówno chrześcijańskich, jak i żydowskich interpretacji Pisma Świętego.

Pobyt rabina Signera na PFT rozpoczął się wykładem we wtorek 21 marca o godz. 8.00 dla kleryków seminarium wrocławskiego (kursów od II do VI). Wobec zebranych około 100 alumnów omówiony został temat: *Stworzenie, Objawienie, Odkupienie: najważniejsze motywy liturgii żydowskiej*. Alumni dowiedzieli się o teologicznej interpretacji żydowskiej modlitwy *Szema* i związanych z nią błogosławieństw, recytowanych w liturgii bezpośrednio przed i po *Szema*.

O godz. 11.15 słuchacze studium licencjackiego i doktoranckiego PFT mieli okazję wysłuchać wykładu na temat: *Żydzi i chrześcijanie czytają Pismo: komentarz do Księgi Kapłańskiej, rozdz. 16 (ciało i duch, ofiara i zadośćuczynienie w egzegetycznej tradycji judaizmu i chrześcijaństwa)*. Główną tezę tego wystąpienia można streścić w twierdzeniu, że analiza rytów ofiarniczych opisanych w Starym Testamencie pozostawała żywym źródłem dla myśli teologicznej w obu wspólnotach religijnych, dla zrozumienia potrzeby odnawiania przymierza i przebaczenia. W wykładzie uczestniczyło około 90 słuchaczy.

Ostatnim wystąpieniem rabina Signera, o godz. 15.00, był wykład: *Stolica Apostolska a Żydzi: wczoraj, dziś, jutro*. Uczestniczyli w nim słuchacze I i II roku studium teologii (cykl B) w liczbie około 120 osób. Przegląd historycznych napięć pomiędzy dwiema społecznościami, chrześcijańską i żydowską, wykazał jednak wiele obiecujących możliwości dialogu i współpracy, które szeroko otworzyły się szczególnie po Soborze Watykańskim II i ogłoszeniu deklaracji *Nostra Aetate*.

Wszystkie trzy wykłady zaowocowały za każdym razem ożywioną dyskusją. Ze strony studentów teologii padały pytania dotyczące sposobu pojmowania osoby Jezusa Chrystusa wśród wierzących żydów, relacji między Kościołem a wspólnotami żydowskimi oraz realiów dialogu żydowsko-chrześcijańskiego. W swoich odpowiedziach rabin wielokrotnie podkreślał potrzebę obustronnego świadectwa wiary.

Powracającym motywem w odpowiedziach rabina Signera była nadzieja na zupełnie nowe i radykalnie odmienione możliwości otwarte po roku 1965, kiedy to w duchu Soboru Watykańskiego II pogłębiono dialog między obiema wspólnotami religijnymi. Nietrudno było też zauważyć głęboki szacunek i podziw, jaki amery-

kański gość żywił wobec osoby Jana Pawła II i wobec jego wypowiedzi i publikacji dotyczących judaizmu. Michael Signer wskazał na książkę *Przekroczyć próg nadziei* jako na publikację zawierającą szczególnie obiecujące sformułowania w sprawie możliwości wzajemnego ubogacenia się duchowego chrześcijan i żydów.